

PASAULES BESTSELLERS

NORA ROBERTSA

Vētrainsais mājuceļš

VIENA DIENA. VIENS MIRKLIS.
VIENA SPĒLE, KAS JOPROJĀM TURPINĀS

NORA
ROBERTSA

*Vétrainais
mājrocis*

NORA
ROBERTS

Hideaway

NORA
ROBERTSA

*Vētrains
mājuncēls*

KONTINENTS
RĪGA

UDK 821.111(73)-31
Ro 032

Copyright © 2020 by Nora Roberts
All rights reserved

Noras Robertsas romāna "Vētrainais mājupceļš"
publicēšanas tiesības pieder
"Apgādam "Kontinents""

No angļu valodas tulkojusi Ingūna Jundze
Vāka dizains Artūrs Zariņš

ISBN 978-9984-35-976-2

© Tulkojums latviešu valodā,
mākslinieciskais noformējums,
"Apgāds "Kontinents"", 2020

PIRMĀ DAĻA

ZAUDĒTĀ NEVAINĪBA

“Meitas ir kaut kas īpašs.”

DŽ. M. BERIJS

“Mazs bērns mīl itin visus, visi ir draugi. Un bērna dabā ir mīļums... līdz kaut kas atgadās.”

FLENERIJA O'KONORA

Pirmā nodaļa

Bigšūra

2001

Liems Salivans nomira miegā deviņdesmit divu gadu vecumā pats savā gultā, un viņam blakus bija sieva, ar kuru viņš bija precējies sešdesmit piecus gadus. Pasaule sēroja.

Mūžībā bija aizgājusi ikona.

Viņš piedzima mazā namiņā, kas bija iespiests starp zaļiem kalniem un laukiem Klēras grāfistes Glendrijas ciematā. Viņš bija septītais un pēdējais bērns Šimasa un Ailišas Salivanu ģimenē.

Viņš zināja, kas ir bads trūcīgākos laikos, un nekad neaizmirs ne mātes gatavotā maizes un sviesta pudiņa garšu, ne arī pelnītu pērienu.

Viņš bija zaudējis tēvoci un vecāko brāli Pirmajā pasaules karā, bija sērojis par māsu, kas, nesagaidījusi savu astoņpadsmito dzimšanas dienu, nomira sava otrā bērna dzemdībās.

Viņš jau no agras bērnības iepazīna smago arāja darbu, ko veica kopā ar zirgu vārdā Mēness. Viņš bija iemācījies nocirpt aitu un nokaut jēru, izslaukt govī un uzmūrēt akmens sienu.

Un viņš atcerējās savu garo dzīvi, naktis, kad visa ģimene sasēdās ap uguni... dūmu smārdu no degošas kūdras, mammas eņģeļa balsi, kad viņa veldzējās dziesmā, un tēvu, kurš viņai uzsmaidīja, spēlējams vijoli.

Un dejas.

Puikas gados viņš reizēm nopelnīja dažus penijus, dziedā-dams krogā, kur vietējie tukšoja alus pintes un runāja par lauk-saimniecību un politiku. Viņa augstais tenors spēja panākt, ka klausītāju acīs sariesas asaras, savukārt izveicīgais augums un ātrās, prasmīgās kājas viņa dejošanai piešķīra īpašu garu.

Viņa sapņi sniedzās tālāk par lauku aršanu un govš slauk-šanu, un viņš pavisam noteikti vēlējās pelnīt daudzkārt vairāk par tiem nožēlojamajiem penijiem, ko saņēma Glendrijas krogā.

Īsi pirms savas sešpadsmitās dzimšanas dienas viņš pame-ta mājas, un kabatā viņam bija dažas tik vērtīgās mārciņas. Ko-pā ar pārējiem, kas dzīvē vēlējās sasniegt kaut ko vairāk, viņš pārblīvētā apakšklāja kajītē šķērsoja Atlantijas okeānu. Kuģim šūpojoties un zvārojoties vētrā un gaisam pildoties ar vēmek-ļu un baiļu smārdu, viņš pateicās Dievam par savu izturīgo ķer-meni.

Pienākuma vadīts, viņš rakstīja vēstules uz mājām, cerot tās nosūtīt pēc ceļojuma beigām, un uzturēja možu garu, izklaidē-jot pārējos pasažierus ar dziesmām un dejām.

Viņš flirtēja ar meiteni vārdā Marija – viņa bija no Korkas un devās uz Bruklinu, lai kādā smalkā namā strādātu par ap-teksni; abi vairākkārt dedzīgi skūpstījās.

Kopā ar Mariju viņš stāvēja aukstajā un beidzot jau atkal svaigajā gaisā un skatījās uz sievieti ar lāpu augsti paceltajā ro-kā. Viņš domāja, ka šajā brīdī dzīve ir sākusies pa īstam.

Tik daudz krāsu, skaņu un kustību, tik daudz cilvēku vie-nā vietā. Nepavisam ne tā, kā tas bija okeāna otrā pusē, lauku saimniecībā, kurā viņš bija piedzimis un uzaudzis. Šī bija cita pasaule.

Tagad tā bija viņa pasaule.

Bija paredzēts, ka viņš kļūs par mācekli gaļas veikalā pie savas mātes brāļa Maikla Danahjū Miesnieku rajonā. Viņš tika laipni sagaidīts ar apskāvieniem, viņam iedalīja tikai istabā, ko nācās dalīt ar diviem brālēniem. Taču pagāja vien dažas nedē-ļas un viņš sāka ienīst sava jaunā peļņas darba skaņu un smaku.

Viņš turpināja lolot sapni par kaut ko vairāk.

Pirmo reizi viņš apjauta, tieši kas varētu būt "vairāk", iztērējis kādu daļu no sūri krātās naudas, lai kopā ar linu blondo Mēriju apmeklētu kinoteātri. Viņš ieraudzīja zilā ekrāna maģiju, kas atradās tik ļoti tālu no visa, kas viņam bija zināms, pasaulē, kurā bija itin viss, ko vien cilvēks varēja vēlēties.

Tur neeksistēja ne kaulu zāģu skaņas, ne gaļas griežamā naža švikstoņa. Pat pievilcīgā Marija izplēnēja, kad viņš aizrautīgi vēroja uz ekrāna notiekošo, iegrimis tā piedāvātajā pasaulē.

Skaistas sievietes, varonīgi vīrieši, drāma un prieks. Atgriezies realitātē, viņš ieraudzīja sajūsmas pilnās publikas sejas, asaras, smieklus, dzirdēja aplausus.

"Šis," viņš nodomāja, "ir ēdiens izsalkušajam, sega, kas paglābs no aukstuma, un gaisma daudz cietušanai dvēselei."

Mazāk nekā gadu pēc tam, kad viņš no kuģa klāja ieraudzīja Ņujorku, viņš devās no tās projām uz rietumiem.

Viņš šķērsoja valsti, brīnīdamies par tās plašumiem, mainīgajām ainavām un gadalaikiem. Par naktsmītnēm viņš izraudzījās laukus, šķūņus un palīgtelpas bāros, kuros mēdza dziedāt, lai samaksātu par gultasvietu.

Reiz kādā vietā, ko sauca Vičita, viņam pat nācās pavadīt nakti aiz restēm par dalību kautiņā.

Viņš iemācījās braukt, pieķeroties tramvajam aizmugurē, un pazust no policijas acīm. Kā Līems stāstīja neskaitāmās intervijās pēc tam, viņš izbaudīja savas dzīves lielo piedzīvojumu.

Apmēram pēc divu gadu ceļošanas, ieraudzījis lielu zīmi ar uzrakstu HOLIVUDLENDĀ, viņš nozvērējās, ka šeit atradīs gan slavu, gan turību.

Pastāvīga darba viņam nebija, iztiku nācās pelnīt ar apsviedību. Noderēja gan skaistā balss, gan stiprais mugurkauls. Ar veiklas valodas palīdzību viņam izdevās dabūt vietu pie dekorāciju veidotājiem filmēšanas laukumā, un strādājot viņš dziedāja. Viņš izspēlēja ainas, ko redzēja filmēšanā, un mācījās runāt ar dažādiem akcentiem, kurus bija dzirdējis savā ceļā no austrumiem uz rietumiem.

Tad pienāca skaņas kino laiks, vajadzēja veidot dekorācijas tā, lai varētu ierakstīt arī skaņu. Aktieri, kurus viņš bija apbrī-

nojis mēmajās filmās, tagad ierunāja tekstu, viņu balss izklausījās čerkstoša un graboša. Šis zvaigznes pamazām sadega un nokrita no slavas augstumiem. Lielais brīdis pienāca, kad režisors izdzirdēja viņu dziedam darbā. Tā bija melodija, kuru kādai mēmā kino zvaigznei muzikālā ainā vajadzēja izpildīt savas sirdsdāmas priekšā.

Liems zināja, ka šis cilvēks nespēj nodziedāt neko sakarīgu, un bija pietiekami uzmanīgi klausījies, lai sadzirdētu, ka klist runas par kādas citas balss izmantošanu. Viņš uzskatīja, ka vienkārši ir jāatrodas īstajā vietā un īstajā laikā, lai kļūtu par šo "citu balsi".

Viņa seja neparādījās uz ekrāna, taču balss uzrunāja auditoriju. Balss atvēra īstās durvis.

Tad nāca vēl labāks piedāvājums. Pirmā nelielā iespēja ierunāt tekstu.

Dekorāciju veidošana, virzišanās tuvāk mērķim, ar darbu ieliktie pamati, talants un Salivanu neizsīkstošā enerģija.

Viņam, lauku zēnam no Klēras, tagad bija pašam savs aģents un līgums. Sākās Holivudas zelta laikmets, desmitgadēm un paaudzēm ilga karjera.

Ar savu mūža mīlestību viņš iepazinās, filmējoties mūziklā – pirmajā no piecām filmām, kurās viņš savas dzīves laikā strādāja kopā ar populāro un pašapzinīgo Rozmariju Raienu. Studija baroja tenku lapas ar stāstiem par abu romantiskajām attiecībām, taču tas pat nebija nepieciešams.

Mazāk nekā gadu pēc tam, kad pirmo reizi bija ieraudzījuši viens otru, viņi apprecējās. Medusmēnesi abi pavadīja Īrijā, kur apciemoja viņa ģimeni, kā arī viņas tuviniekus, kas dzīvoja Mejo grāfistē.

Beverlihilsā viņi uzcēla pasakainu māju, viņiem piedzima dēls un pēc tam arī meita.

Viņi nopirka zemi Bigsūrā, jo, gluži tāpat kā viens otrā, arī šajā vietā viņi iemīlējās no pirmā skatienu. Viņi uzcēla māju ar skatu uz okeānu un deva tai vārdu "Salivanu miera osta". Tā kļuva par viņu patvēruma vietu un vēlāk, gadiem ritot, jau par mājām.

Viņu dēls bija pierādījums tam, ka Salivanu un Raienu talants tiek pārmantots paaudzēs, jo Hjū zvaigzne iemirdzējās bērnu lomās, bet vēlāk viņš kļuva par vadošo vīriešu lomu tēlotāju. Viņu meita Morīna izvēlējās darbu Ņujorkā un Brodvejā.

Hjū paguva dāvat viņiem pirmo mazbērnu, pirms viņa sieva – viņa mūža mīlestība – aizgāja bojā lidmašīnas katastrofā, lidojot mājās no filmēšanās Montānā.

Šis zēns pēc laika kļuva par kārtējo Salivanu – ekrāna zvaigzni.

Liema un Rozmarijas mazdēls Eidens, iepazīties ar maigo gaišmati Šarloti Diponu, kā jau Salivanu tradīciju turpinātājs, ticēja, ka ir atradis savu mūža mīlestību. Viņu kāzas bija īsts spožuma paraugs, un fotogrāfijas tika publicētas *People Magazine*. Viņš savai līgavai nopirka māju Holmbihilsā un Liemam dāvāja mazmazmeitu.

Ceturtās Salivanu paaudzes pārstāvei tika dots vārds Keitlīna. Un Keitlīna Raiena-Salivana uzreiz kļuva par Holivudas mīluli, kad debitēja filmā “Vai tētis apprecēsies?”, kurā, būdama tikai divdesmit vienu mēnesi veca, spēlēja viltīgu, mazu meitenīti – savedēju.

Fakts, ka lielākajā daļā recenziju mazā Keitlīna tika vērtēta augstāk par abiem pieaugušajiem galveno lomu tēlotājiem (arī savu māti, kas spēlēja ieinteresēto sievieti), zināmās aprindās radīja pat apjukumu. Varēja gadīties, ka šī bija viņas pēdējā iespēja izgaršot slavu, vēl neklūstot pieaugušai, taču, kad meitenei bija seši gadi, vecvectēvs uzaicināja viņu spēlēt brīvdomīgo Mēriju Keitu filmā “Donovanu sapnis”. Keitlīna sešas nedēļas pavadīja Īrijā un spēlēja kopā ar savu tēvu, vectēvu, vecvectēvu un vecmāmiņu.

Savu tekstu ar Īrijas rietumu iedzīvotāju akcentu viņa norunāja kā dzimusi vietējā.

Kritiķi par šo filmu atsaucās ļoti labi, tai bija arī lieli finansiāli panākumi, taču tā kļuva par Liema Salivana pēdējo filmu. Vienā no retajām intervijām, ko viņš sniedza mūža nogalē, sēdēdams zem ziedošas plūmes un skatīdamies uz okeānu, viņš atzina, ka ir piepildījis savu Donovanu sapni. Ir radījis lielisku

filmu kopā ar sievieti, kuru mīlējis sešas desmitgades, un saviem zēniem Hjū un Eidenu, kā arī savas dzīves spožo gaismu – mazmazmeitiņu Keitu. Viņš atzina, ka filmas ir dāvājušas mūžā lielākos piedzīvojumus un šī pēdējā filma, pēc viņa domām, ir lieliska iespēja uzlikt vāku krūcai, ieslogot tajā sava mūža džinu.

Aukstā, dzirkstošā februāra pēcpusdienā trīs nedēļas pēc viņa aiziešanas aizsaulē atraitnēs palikusī Rozmarija, ģimene un daudzi garajos gados iegūtie draugi sapulcējās Bigsūras namā, lai – kā uzstāja atraitne – nosvinētu labi un piepildīti pavadītu dzīvi.

Losandželosā tika noturētas formālas bēres ar sabiedrības spīdekļu piedalīšanos un slavinošiem vārdiem, bet šis pasākums bija domāts tam, lai atcerētos prieku, ko viņš dāvējis.

Bija runas un anekdotes, un arī asaras. Skanēja mūzika un smieklī, un bērni rotaļājoties skraidīja šurpu turpu. Varēja mīloties ar ēdienu un baudīt viskiju un vīnu.

Rozmarijas mati tagad bija kļuvuši balti kā sniegs, kas klāja Svētās Lūcijas kalnu grēdas virsotnes, viņa sveica dienu, iekārtojoties iepretī kaminam ar rūcošām uguns liesmām, istabā, ko viņi bija iesaukuši par pulcēšanās istabu. Patiesības labad jāteic, ka viņa bija mazliet sagurusi. No savas vietas viņa varēja redzēt bērnus, kuri smējās ziemas spelgonī, un skatīties uz okeānu, kas viļņojās lejā.

Hjū apsēdās viņai blakus, un viņa satvēra dēla roku. – Vai tu nosauktu mani par traku, vecu sievu, ja es teiktu, ka vēl aizvien jūtu viņu sev blakus?

Tāpat kā viņas vīra balsī, arī Rozmarijas balsī bija dzirdamas dzimtās mājas notis.

– Kā gan es to varētu, ja arī jūtu to pašu?

Rozmarija pagriezās pret dēlu. Viņas baltie mati bija nogriezti pavisam īsī gan modes pēc, gan ērtuma labad. Viņas acis bija zaļas, dzīvības un humora pilnas. – Tava māsa sacītu, ka mēs abi neesam pie pilna prāta. Pat neaptveru, kā man izdevies radīt tik praktiski domājošu bērnu kā Morina.

Viņa paņēma dēla piedāvāto tēju un mazliet iepleta acis.

- Vai tajā ir arī viskijs?
- Vai tad es nepazīstu savu mammu?
- Pazīsti gan, manu zēn, taču tu nezini visu.

Viņa iemalkoja tēju un nopūtās, tad brīdi vērās dēla sejā. “Tik līdzīgs savam tēvam,” viņa nodomāja. Tik sasodīti izskatīgs irš. Viņas puisēns, viņas dēliņš, kura matos jau iekrāsojās dažas sudrabainas švīkas, bet acis vēl aizvien ir smaidošas un zilzilas.

– Es zinu, ka tu sēroji, kad zaudēji savu Liviju. Tik piepeši. Tik nežēlīgi. Es redzu viņu mūsu Keitlīnā, ne jau tikai izskatā vien. Tā ir viņas gaismā, prieks un dedzība. Nu jau es atkal runāju kā vājprātīgā.

– Nē. Es saskatu tu pašu. Dzirdu viņas smieklus, un tie ir Livijas smiekli. Viņa man ir īsts dārgums.

– Zinu. Pricējos, ka esi atradis Liliju un pēc visiem šiem vientulības gadiem atkal jūties laimīgs. Šos četrus gadus viņa ir bijusi laba māte saviem bērniem un mīloša vecmāmiņa mūsu Keitai.

– Taisnība.

– Apzinoties to un zinot, ka mūsu Morīna ir laimīga, ka viņas bērniem un bērnbērniem klājas labi, esmu pieņēmusi lēmumu.

– Par ko?

– Par savu atlikušo mūžu. Es mīlu šo māju, – Rozmarija klusi noteica. – Šo zemi. Es to pazīstu itin visās gaismas niansēs, katrā gadalaikā, katrā noskaņojumā. Tu zini, ka neesam pārdevuši šī māju Losandželosā. Galvenokārt sentimenta pēc, kā arī ērtības labad, ja kādam no mums būtu jāstrādā tur zināmu laiku.

– Vai tagad tu gribi to pārdot?

– Domāju, ka ne. Ar to saistītās atmiņas arī ir dārgas. Tu zini, ka mums ir dzīvoklis Ņujorkā, un to es atdošu Morīnai. Vēlējos noskaidrot, vai tu gribētu to Losandželosas māju vai labāk šo? Man tas ir jāzina, jo es braukšu uz Īriju.

– Ciemos?

– Dzīvot. Pagaidi, – viņa bilda, pirms dēls paguva kaut ko sacīt. – Jā, es jau no desmit gadu vecuma augu Bostonā, taču

man vēl aizvien ir ģimene Īrijā, tur ir manas saknes. Tur dzīvo arī ģimene, kurā mani ieveda tavs tēvs.

Hjū uzlika plaukstu uz mammas rokas un pagrieza galvu pret lielo logu. Ārā bija bērni, ģimene. – Tava ģimene ir šeit.

– Jā. Šeit, Ņujorkā, Bostonā, Klērā, Mejo un, lai Dievs mūs svētī, arī Londonā. Jēziņ, mēs taču esam pamatīgi izpletušies, vai ne, dārgais?

– Tā jau šķiet.

– Ceru, ka viņi visi atbrauks mani apciemot. Taču Īrija ir vieta, kur tagad vēlos atrasties. Klusumā un zaļuma valstībā.

Rozmarija uzsmaidīja dēlam, un viņas acīs iezibējās dzirkstelītes. – Veca atraitne, kas cep rupjmaizi un ada šalles.

– Tu nemaz neproti cept maizi un arī adīt nemāki.

– Ha. – Viņa papliķēja pa dēla roku. – Es varu iemācīties. Vai tad ne? Pat savā pieklājīgajā vecumā. Zinu, ka tev un Lilijai ir savas mājas, bet man ir pienācis laiks atdot parādu. Lai kam tā varētu sacīt. Dievam vien zināms, kā man un Liemam izdevās sapelnīt tik daudz naudas, darot iemīļotu darbu.

– Talants. – To pateicis, viņš maigi piesita ar pirkstu pie viņas galvas. – Gudrība.

– Jā, mums piemita gan viens, gan otrs. Un tagad es vēlos atbrīvoties no kādas iegūtā daļas. Es gribu to jauko kotedžu, ko nopirkām Mejo. Tātad – kas tev vairāk iet pie sirds, Hjū? Beverlihilsa vai Bigsūra?

– Šī vieta. Šis nams. – Kad Rozmarija pasmaidīja, viņš pašūpoja galvu. – Tu jau zināji atbildi, pirms biji pavaicājusi.

– Es pazīstu savu zēnu pat labāk, nekā viņš pazīst mani. Tātad tas ir nokārtots. Šī vieta pieder tev. Un es ticu, ka tu par to labi rūpēsies.

– Tu zini, ka tā būs, taču...

– Bez visādiem “taču”. Es esmu izlēmusi. Un patiešām sagaidu, ka man būs vieta, kur nolikt galvu, kad ieradīšos jūs apciemot. Es atbraukšu. Mēs esam šeit pavadījuši lieliskus gadus. Es un tavs tētis. Vēlos, lai arī jūs šeit nodzīvotu skaistus gadus.

Rozmarija papliķēja pa dēla roku. – Paskaties ārā, Hjū. – Viņa iesmējās, pamanījusi, ka Keita gluži kā īsta akrobāte met ritenīti.

Kamēr Keita, izkļaidējot savus divus jaunākos brālēnus, meta ritenišus, viņas vecāki viesu istabā kārtējo reizi strīdējās.

Šarlote atbilstīgi pasākumam bija saveidojusi matus mezglā, viņa staigāja pa cietkoksnes grīdu, un viņas Labutēna kurpju papēžu klaudzoņa līdzinājās nepacietīgai pirkstu klikšķināšanai. Ši pirmatnējā enerģija, kas plūda no sievas, Eidenam reiz bija šķitusi valdzinoša. Tagad tā nogurdināja.

– Es gribu tikt projām no šejienes, Eiden. Dieva dēļ.

– Mēs brauksim projām. Rīt pēcpusdienā, kā jau plānojām.

Viņa spēji pagriezās pret vīru, lūpas īgni savilkusi, un acīs mirdzēja dusmu asaras. Maigā ziemas gaisma ieplūda pa plašajām stikla durvīm un veidoja viņai apkārt liegi mirdzošu oreolu.

– Man tas ir līdz kaklam, vai tu nesaproti? Vai patiešām neredzi, ka mani nervi ir uzvilkti līdz pēdējam? Kāda joda pēc mums rīt ir vajadzīgas tās idiotiskās vēlbrokastis ģimenes lokā? Pagājušajā vakarā mums jau bija vienas sasodītas vakariņas, un tagad vēl nebeidzamais šāsdienas pasākums... nemaz jau nerunājot par bērēm. Nebeidzamām bērēm. Cik daudz stāstu par to, cik lielisks bija Liems Salivans, man vēl būs jānoklausās?

Reiz Eidens bija domājis, ka Šarlote saprot, cik ciešas un savītas ir viņa ģimenes saites, pēc tam bija cerējis, ka sieva tās kādreiz sapratis. Galu galā abi apzinājās, ka viņa to visu tikai piecieš.

Un tad jau vairs ne.

Pārguris līdz kaulam, Eidens apsēdās un atvēlēja sev īsu mirkli, lai izstaipītu garās kājas. Viņš bija sācis audzēt bārdu, kas bija nepieciešama nākamajai lomai. Rugāji kairināja ādu, tā kaitinoši niezēja. Viņš to ienīda. Šajā mirklī viņš to pašu varēja sacīt arī par savu sievu.

Pavisam nesen viņu laulības asie stūri likās nolīdzināti, bet tagad šķīta, ka viņi atkal ir uzkāpuši uz grubuļainas takas.

– Manai vecmāmiņai tas ir svarīgi, Šarlote. Tas ir svarīgi manam tēvam, man, ģimenei...

– Tava ģimene aprij mani dzīvu, Eiden.